今日中国

КИТАЙ днес

www.kitajdnes.com

Производственият капацитет на Китай – възможност, а не заплаха за света

▶▶| стр. 10

Година XVI, брой 13, 3 – 9 април 2026

0,51 €/1 лв.

▶▶| Си Дзинпин: Екологията е основата на китайската модернизация

По време на участието си в доброволческа кампания по засаждане на дървета в Пекин, председателят на КНР подчерта, че околната среда се споделя от всички, но и изисква обединени усилия за нейното изграждане.

2

▶▶| Китай отново отправи послание за отваряне към света и споделено бъдеще

Тазгодишният Азиатски форум „Боао“ има особено значение, тъй като се провежда в началото на китайската 15-а петилетка и отбелязва 25-ата годишнина от основаването на самия форум.

4

От редактора

Споделената съдба – истинската ценност!

Ние, от Запада, от години се чудим и маем какво точно означават „евро-атлантическите ценности“, в чието име ни управляват, налагаме санкции, харчим милиарди за оръжие, сочим с пръст външни и вътрешни „врагове“... Те са някакъв идеологически фантом! Никой не може да ни каже, няма ги изброени конкретно никъде! А ето че кратко и ясно вече виждаме какви са ценностите на Общността на споделената съдба!

Китай предложи четири основни принципа за формиране на Общността на споделената съдба: Отхвърляне на конфликтите в името на мирното бъдеще; Отказ от затвореността в името на взаимноизгодното сътрудничество; Отказ от политиката на силата в името на справедливостта; Преодоляване на подозрителността в името на взаимното доверие.

Това е цялостна философски осмислена концепция и геополитическа програма, приемлива за всички страни и народи. Или поне за тези, които нямат хегемонистични мераци, а лидерите им не страдат от хипертрофирано самочувствие на богоизбрани или на глобални шерифи. Китайските идеи за Общност на споделената съдба са универсални и базирани на общочовешките ценности – те са над идеологиите, но са приемливи са за всяка политическа система и религиозна традиция на различните народи. И какво по-хубаво за света, ако в него повече държави и общества отхвърлят конфликтите и положат повече усилия те да бъдат предотвратени чрез дипломация и компромис. И какво по-добро от отвореността към света – в Китай тя сътвори невиждано в историята икономическо чудо! И как иначе освен чрез отказ от политиката на силата и налагането на чужди модели, създаване на нов справедлив и многополюсен глобален ред. И накрая – взаимно доверие, което също е плод на отвореността и взаимното уважение и познаване.

Д-р Теофан ГЕРМАНОВ

Храмът и гробището на Конфуций и имението на фамилията Кон в Цюфу

▶▶| стр. 8 – 9

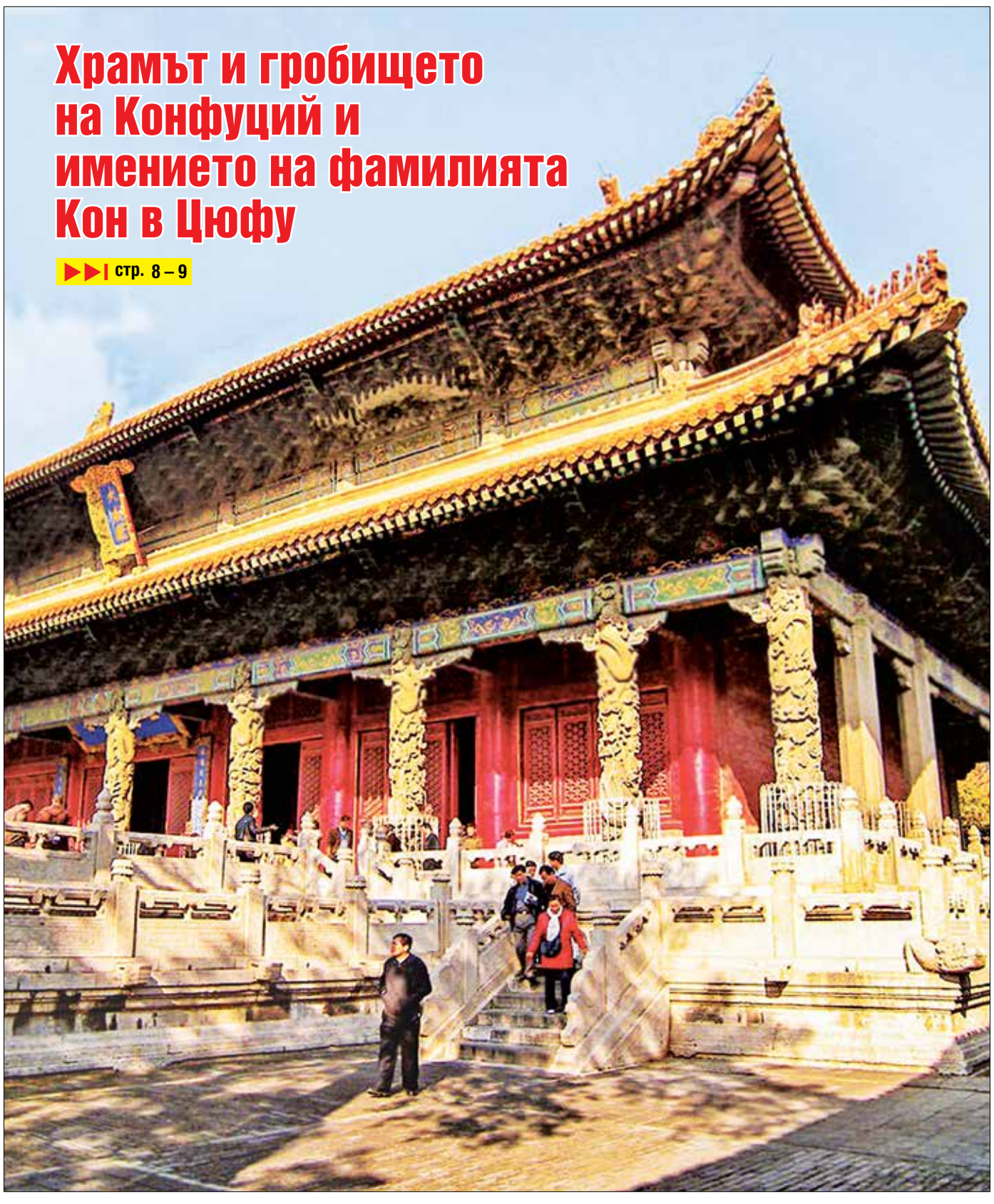

Тибетското кафе носи аромата на Лхаса

13

Как туристите стават част от историята

14

9 772603 481029 00013

КИТАЙ днес
3. – 9.4.2026

Си Дзинпин: Екологията е основата на китайската модернизация

Партийният и държавен лидер призова за мобилизиране на цялото общество за широко участие в залесяване, за да се вдъхне нов живот на природата

По време на участието си в доброволческа кампания по засаждане на дървета в Пекин председателят на КНР Си Дзинпин подчерта, че добрата околна среда се споделя от всички, но и изисква обединени усилия за нейното изграждане.

Китайският лидер призова за мобилизиране на цялото общество за широко участие в залесяване, за да се вдъхне нов живот на природата и да се направи екологичната основа на китайската модернизация още по-устойчива.

Си Дзинпин посочи, че настоящата година е 45-ата от началото на общонародното движение за доброволно залесяване.

В новите условия трябва да се обръща по-голямо внимание на взаимното стимулиране между екологията и индустрията, както и на съвместното съществуване на човека и природата, каза той.

Необходимо е цялостно оползотворяване на пространствата за озеленяване и полагане на по-големи усилия за поддръжката и опазването на природата, заяви Си Дзинпин, като призова за координирано разкрасяване на градските и селските райони и използване на всяка възможност за създаване на нови зелени площи в близост до хората, за да се повиши „усещането за зелено благополучие“.

Генералният секретар на ККП отправи покана към председателката на „Гуоминдан“ Джън Лиуън

На 30 март директорът на Службата по въпросите на Тайван на Централния комитет на ККП Сун Тао заяви, че Централният комитет на ККП и генералният секретар Си Дзинпин са отправили покана към председателката на китайския „Гуоминдан“ да посети провинция Дзянсу, Шанхай и Пекин в периода от 7 до 12 април.

Сун Тао допълни, че Джън Лиуън многократно е изразявала надежда да посети континенталната част на Китай, заради което ще се водят разговори с осъществяването на предстоящата визита.

Обучителен семинар обсъди книгата на Си Дзинпин за борбата с бедността

В Пекин се състоя семинар по повод издаването на книгата „Победата на борбата с бедността, ръководена от генералния секретар на ЦК на ККП Си Дзинпин“. На събитието присъстваха Ли Шулей, член на Политбюро и началник на Отдела за публичност на ЦК на ККП, и Чън Си, директор на Партийната школа на ЦК на ККП.

Участниците ясно изявиха, че през новата ера Китайската комунистическа партия успя да свърши трудната мисия за премахване на абсолютната бедност. Това донесе много ползи за китайския народ и привлече вниманието на целия свят.

Книгата пресъздава историческата картина на това как ЦК на ККП, начело с председателя Си Дзинпин, ръководи целия китайски народ в целенасочената борба с бедността, като живо представя постигнатите исторически постижения и духа на борбата.

Поздравително писмо по повод създаването на Световната организация за данни

На 30 март китайският председател Си Дзинпин, който е и генерален секретар на ККП, изпрати поздравително писмо по повод създаването на Световната организация за данни (WDO).

В него той посочва, че съвременният свят ускорено навлиза в ерата на интелигентните технологии, в която ролята на данните като основен ресурс и двигател на иновациите става все по-осезаема. Световната организация за данни, чиято мисия е „преодоляване на дигиталната пропаст, разгръщане на потенциала на данните и стимулиране на цифровата икономика“, предоставя полезна платформа за задълбочаване на международното сътрудничество и усъвършенстване на глобалното управление в тази сфера.

Учредителната конференция на Световната организация за данни се проведе същия ден в Пекин под надслов „Съвместно изграждане на платформа за сътрудничество в областта на данните, споделяне на възможностите за цифрово развитие“.

Указания за развитието на местните комитети на ККП

На 27 март Политбюро на ЦК на ККП проведе заседание, на което обсъди „Правилника за работата на местните комитети на ККП“. Заседанието беше председателствано от генералния секретар на ЦК на ККП Си Дзинпин.

На заседанието беше отбелязано, че местните партийни комитети трябва решително да защитават авторитета и централизираното и единно ръководство на ЦК на ККП с централна роля на генералния секретар Си Дзинпин, да поставят на първо място изпълнението на решенията и разпорежданията на Централния комитет на ККП, да следят строго за изпълнението на решенията, взети от ЦК на ККП, като същевременно ги съчетават тясно с реалностите в своя регион и повишават инициативността и творчеството в работата си.

中共中央政治局召开会议 审议《中国共产党地方委员会工作条例》 中共中央总书记习近平主持会议

新华社北京3月27日电 中共中央政治局3月27日召开会议，审议《中国共产党地方委员会工作条例》。中共中央总书记习近平主持会议。

会议指出，地方党委要坚决维护以习近平同志为核心的党中央权威和集中统一领导，把贯彻落实党中央决策部署作为重中之重，对党中央定下来的事扭住不放、狠抓落实，同时紧密结合本地区实际，增强工作主动性、创造性。

会议强调，地方党委在谋发展保安全上责无旁贷，要脚踏实地、真抓实干。要完整准确全面贯彻新发展理念，扎扎实实推动高质量发展，着力保障和改善民生，全力维护国家安全和社会大局稳定。要树立和践行正确政绩观，坚持为人民出政绩、以实干出政绩，努力创造经得起实践、人民、历史检验的实绩。要在地方党委领导班子中强化民主集中制教育，完善议事决策规则，细化负面清单，健全监督机制，明确监督重点事项、具体措施、责任追究等内容，确保民主集中制严格贯彻执行。地方党委领导班子成员要加强理论学习，提高专业素质，着力提高领导能力。要扛起管党治党政治责任，坚定不移推进全面从严治党，锲而不舍严格贯彻中央八项规定及其实施细则精神，深入整治形式主义为基层减负，依法依规用权，守好廉洁底线，推动形成风清气正的政治生态。

会议还研究了其他事项。

博鳌亚洲论坛丨赵乐际同中外企业家代表座谈

全国人大常委会委员长赵乐际26日下午在海南博鳌同出席博鳌亚洲论坛2026年年会的中外企业家代表座谈。

赵乐际感谢各位企业家长期积极支持和参与中国改革开放事业。他指出，中国愿同各国一道，坚定维护以世贸组织为核心的多边贸易体制，营造开放、包容、非歧视的国际合作环境。中国经济基础稳、优势多、韧性强、潜能大，长期向好的支撑条件和基本趋势没有变。中国有信心、有能力实现长期稳定发展，继续为世界经济增长提供强劲动力。中国始终坚持对外开放的基本国策，欢迎各国企业继续投资中国，共享中国高质量发展机遇。

企业家们表示支持经济全球化，对中国发展前景充满信心和期待，愿继续深耕中国市场，实现共赢发展。

全国政协副主席穆虹参加座谈。

2026中关村论坛机器人成果

2026中关村论坛年会于3月25日至29日在京举办。在这场以“科技创新与产业创新深度融合”为主题的国家级科创盛会上，机器人不再是孤立的炫技展品，真正实现了从“单机表演” 到“场景落地”、从“单打独斗” 到“集群协同”的核心升级。

丁薛祥会见世界知识产权组织总干事邓鸿森

中共中央政治局常委、国务院副总理丁薛祥27日在北京会见世界知识产权组织总干事邓鸿森。

丁薛祥表示，保护知识产权就是保护创新。“十五五”时期，中国将继续加强知识产权保护和运用，深入推进知识产权强国建设，更好支撑高水平科技自立自强，推动高质量发展。中国愿同世界知识产权组织进一步加强友好合作，形成更多务实成果。中国支持世界知识产权组织充分发挥多边平台和专业机构作用，为全球创新者提供更加高效便捷的服务。

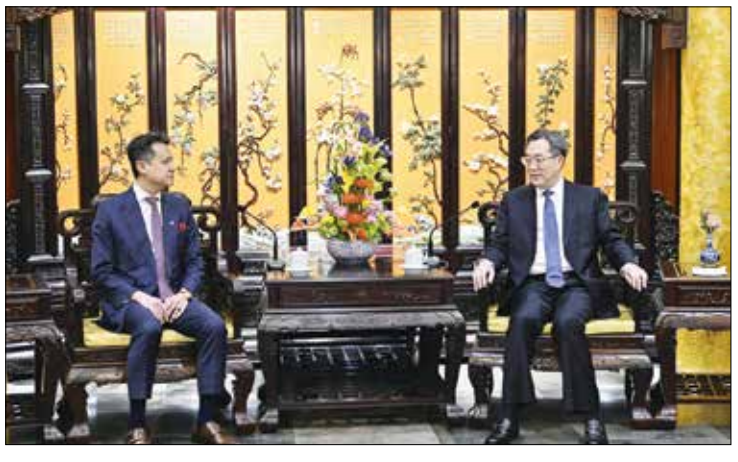

邓鸿森高度评价中国知识产权工作，表示世界知识产权组织期待同中国深化合作，完善全球知识产权生态系统，更好促进科技创新和经济发展。

2026“中巴文化年”将进一步拉紧中国巴西文化纽带

中华人民共和国外交部、文化和旅游部与巴西联邦共和国外交部、文化部、旅游部发布关于2026“中巴文化年”的联合公告。

公告说，根据《中华人民共和国和巴西联邦共和国关于携手构建更公正世界和更可持续星球的中巴命运共同体的联合声明》，双方将于2026年共同庆祝“中巴文化年”。

公告指出，继2024年两国成功举办庆祝建交50周年系列文化活动后，2026“中巴文化年”将进一步拉紧文化纽带，推动双向交流，彰显彼此文化的多样性和创造力。

根据公告，2026“中巴文化年”期间，两国将开展形式多样、内容丰富的文化活动。有关活动将涵盖多种文化艺术形式，比如舞台表演、视觉艺术、音乐、非物质文化遗产、视听艺术、文化多样性、青年交流、人才培养、旅游和创新等领域项目，以增进两国人民相互了解和民心相通。

Китай отново отправи послание за отваряне към света и споделено бъдеще

Азиатският форум „Боао“ се проведе в началото на китайската петнадесета петилетка (2026 – 2030)

Тази година Азиатският форум „Боао“ има особено значение, тъй като се провежда в началото на китайската петнадесета петилетка (2026 – 2030), съвпада със стотния ден от въвеждането на специалния митнически режим на остров Хайнан и с 25-ата годишнина от основаването на самия форум. Наслагването на тези ключови събития логично доведе до висок международен интерес, като в Боао се събраха около 2000 представители от над 60 държави и региони.

В момент, когато глобалната ситуация е изпълнена с несигурност, геополитическите конфликти се изострят, търговският протекционизъм е във възход, а световният икономически растеж е слаб. Темата на годишната среща – „Изграждане на общо бъдеще: нова ситуация, нови възможности, ново сътрудничество“ – напълно отговаря на очакванията на международната общност. По въпроса как да се гради това общо бъдеще, Китай предложи четири основни насоки: отхвърляне на конфликтите в името на мирното бъдеще; отказ от затвореността в името на взаимноизгодното сътрудничество; отказ от политиката на силата в името на справедливостта и преодоляване на подозрителността в името на доверието.

Тези предложения предизвикаха силен отзвук сред присъстващите, като много от тях подчертаха, че от решенията, представени в Боао, до поредицата от глобални инициативи на Китай, ясно се очертава една ключова концепция – отвореността.

Тазгодишният форум не само предложи интелектуална платформа за обмен на идеи, но и се превърна в поле за реално практическо сътрудничество.

През ноември Китай ще бъде домакин на 33-тата неформална среща на лидерите на Азиатско-тихоокеанското икономическо сътрудничество (АТИС) в Шънджън, което ще даде допълнителен тласък на изграждането на „Азиатско-тихоокеанска общност“. От Боао до Шънджън, Китай за пореден път доказва с действията си, че споделянето на възможности и съвместното градене на бъдещето със света остават негов постоянен и непоколебим ангажимент.

Шанхай гледа към ТИЗ: китайски гигант разширява производството на електрически велосипеди

Официална делегация от Китай, водена от секретар на Районния комитет на Китайската комунистическа партия в област Дзиншан, Шанхай – г-н Лиу Дзиен, посети Тракия икономическа зона (ТИЗ), давайки ясен сигнал за задълбочаване на индустриалното сътрудничество между България и Китай.

Гостите бяха посрещнати от Мартин Панчев и Николай Бранков, оперативен директор и мениджър проекти на зоната, които представиха стратегическите предимства на ТИЗ като водещ публично-частен индустриален хъб в Източна Европа. Визитата се осъществява по покана на акционерите на съвместното дружество „Финикс Байсикъл Юръп“ – един от най-новите индустриални проекти в ТИЗ. Дружеството е резултат от партньорството между българската компания „ПД1 Инвест“ ЕООД и утвърдения китайски производител Shanghai Phoenix Bicycle Co. Ltd. Регистрирано през август 2025 г., предприятието вече развива активна производствена дейност в подзона „Марица“ на ТИЗ.

По време на срещата бяха обсъдени конкретни стъпки за разширяване на производствения капацитет и на продуктовото портфолио и засилване на пазарното присъствие на дружеството в Европа. В разговорите активно участваха Дзячен Сюе – вицепрезидент на „Финикс Груп“ и представителите на „Финикс Байсикъл Юръп“, Филип Дончев – изпълнителен директор, Анна Тодорова – търговски директор, и Лиляна Георгиева – мениджър продажби Бенелюкс.

Г-н Лиу Дзиен подчерта, че е силно впечатлен от условията в Тракия икономическа зона – от подготвените кадри и ефективната институционална подкрепа до бързия достъп до международните пазари.

„Финикс Байсикъл Юръп“ има амбицията да се превърне в ключов производствен и експортен център за електрически велосипеди в Европа. Компанията вече разполага с годишен капацитет от 100 000 е-байка в средния и високия клас, като основните пазари са Германия, Нидерландия, Белгия и Швеция.

Разширяването на дейността ще има пряк ефект върху икономиката на Пловдив и региона, като същевременно ще задълбочи икономическите връзки между България и Китай.

Shanghai Phoenix Bicycle Co. Ltd., основана още през 1897 г., е сред водещите производители на велосипеди в света. Компанията, в която участва и китайската държава, притежава 55% от съвместното дружество в България. Само през 2024 г. тя е реализирала производствен обем от около 12 милиона велосипеда.

Пекин ускорява развитието на мозъчно-компютърните технологии

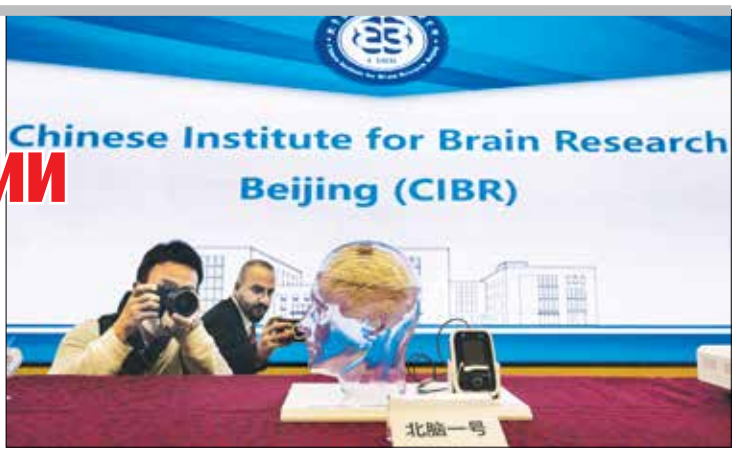

На изложение в рамките на тазгодишния Форум „Джонгуанцун“ в Пекин бяха представени най-новите разработки в областта на мозъчно-компютърните интерфейси (BCI), които привлякоха силен интерес.

На него се видя, че технологията се развива бързо и навлиза активно в реални сценарии. Особено внимание предизвикаха системите Beinao-1 и Beinao-2. Първата вече е имплантирана при седем пациенти, които са възстановили двигателните и говорните си функции, а втората предстои да влезе в клинични тестове.

Мозъчно-компютърният интерфейс позволява директна връзка между мозъка и външни устройства, като дава възможност на пациенти да управляват помощни технологии чрез мисъл.

Китай активно развива сектора, който бе определен като индустрия на бъдещето в тазгодишния доклад за работата на правителството.

Мозъчно-компютърни интерфейс решения вече се прилагат в медицината – за диагностика, рехабилитация и лечение на заболявания като паркинсон и епилепсия. Този месец китайският регулатор одобри и първото в света инвазивно медицинско устройство за пазара, предназначено за пациенти с тежки увреждания на гръбначния мозък.

Местните власти също подкрепят развитието. В пекинския район „Хайдиен“ вече има десетки компании в сектора и се планира до 2030 г. там да бъде изграден иновационен център за интеграция на ИИ и мозъчно-компютърни интерфейси.

Въпреки бързия напредък на сектора обаче експерти предупреждават, че остават предизвикателства, свързани с надеждността, безопасността и етичните стандарти, които изискват допълнително развитие.

С атаката си срещу Иран САЩ дадоха на Русия стратегическата инициатива в Украйна

Според последните новини руската армия е започнала нова пролетна офанзива, значително по-голяма от предишните. Зеленски е изключително обезпокоен, че САЩ вече са концентрирали военните си ресурси в Близкия изток, намалявайки подкрепата си за украинските въоръжени сили на украинското бойно поле.

В интервю за Би Би Си Зеленски отбеляза, че настоящата ситуация е следствие от решенията на президента на САЩ Доналд Тръмп и неговата администрация. Именно защото Вашингтон се фокусира върху конфликта в Близкия изток, Русия имаше възможността да започне такава мащабна офанзива.

Според 11-и корпус на украинските въоръжени сили, Русия провежда мащабна офанзива срещу стратегически важния град Лиман близо до Донецк, като за освобождаването му са разположени 30 бронирани машини и 500 пехотинци. Това представлява сериозно предизвикателство за Украйна. Докато руската армия преди е извършвала дребномащабни атаки, сега тактиката й се е променила и отбраната на украинските въоръжени сили се срива на няколко фронта.

Американският институт за изследване на войната, въз основа на разузнавателни данни стигна до заключението, че Русия планира да засили офанзивата си срещу Краматорск и Константиновка, ключови възли на украинската отбрана. Зеленски е изправен пред огромен натиск и опасенията му не са неоснователни. В тази ситуация той може да обвини само Тръмп, че е дал на Путин стратегическо предимство и инициативата, като е преместил вниманието на света към Близкия изток.

Зеленски има всички основания да се опасява, че Вашингтон може да обмисли отмяна на антируските петролни санкции, за да облекчи световната енергийна криза. Това би осигурило на Москва икономически ползи и би засилило позицията й на световната сцена. При решаването на икономически въпроси САЩ ще трябва да урегулират отношенията си с Русия, което допълнително ще навреди на вече крехката Украйна. Преговорната позиция на Киев в момента е много слаба и Зеленски очаква тристранна среща на върха, на която преди се противопоставяше. Това предполага, че той е осъзнал тежкото си положение и е дълбоко загрижен.

Може би администрацията на Тръмп не е очаквала, че войната срещу Иран ще има толкова дълбоко въздействие. Тръмп вероятно се е надявал да се възползва от хаоса в Близкия изток, за да намери общ език с Русия. Дали обаче Съединените щати ще успеят да обърнат това в своя полза, остава голям въпрос.

В такава сложна ситуация бъдещето на Украйна изглежда изключително несигурно. Ако САЩ успеят да постигнат някакъв стратегически компромис с Русия, това ще повлияе на съдбата на режима в Киев. Може би Вашингтон ще намери начин да осигури дългосрочните си икономически интереси, като същевременно задоволи нуждите на Киев от сигурност. Докато обаче вниманието на света е насочено към Близкия изток, натискът върху Зеленски ще остане силен.

Sohu

За първи път в историята е поразен F-35

Иран няма намерение да се оттегля, а САЩ губят позиции в Близкия изток

Светът се променя твърде бързо и всеки ден сме свидетели на създаването на история. На 19 март Централното командване на САЩ потвърди, че изтребител F-35A е бил принуден да извърши аварийно кацане в американска база в Близкия изток.

Иран се бори с пълен капацитет, което означава, че САЩ вече са претърпели стратегическо поражение. Свалянето на F-35 и принудителното му кацане означава, че на тактическо ниво американците вече са загубили половината битка.

След близо месец изтощителни бомбардировки САЩ претърпяха още един унизителен епизод. Иран стана първата държава в историята, която порази изтребител-стелт от пето поколение. Тази истина ще бъде трудно за приемане от американците: F-35 беше уцелен не от усъвършенствана система като системата за противовъздушна отбрана С-400, а от мобилна ракетна система земя-въздух „Маджид“ с инфрачервена самонасочваща се бойна глава. Това се посочва от факта, че F-35 не е извършил маневри за отклонение, което означава, че радарните контрамерки не са засекли радарните емисии.

Системата за противовъздушна отбрана „Маджид“ е технологично много остаряла. Принципът й на действие е доста примитивен: тя използва оптични и инфрачервени сензори за откриване и проследяване на цели. Това е малка, мобилна система за противовъздушна отбрана, която може да се монтира на пикап. Електрооптичната система открива целта и след това операторът открива огън по нея. Липсата на радиочестотни сигнали прави „Маджид“ невидима за американските и израелските системи за електронна война. Освен това след атака системата може бързо да се премести.

Човек може да се смее на остарелия характер на това оръжие, но в настоящите бойни условия то се е доказало като ефективна система за противовъздушна отбрана. „Маджид“ е предназначена да противодейства на американски дронове като MQ-9 Reaper, всеки от които струва десетки милиони долари. Тези дронове летят на ниска височина и скорост, което ги прави идеални цели за системи за противовъздушна отбрана като „Маджид“. От началото на конфликта Иран е свалил 125 дрона от различни видове, включително повече от дузина MQ-9.

F-35 вероятно е бил „случайно добит трофей“. Стелтът на F-35 се осигурява от неговата антирадарна система, но изтребителят е уязвим за инфрачервено насочване. Ревът на мощния двигател на F-35 е достатъчно силен, за да предупреди за приближаването му. Групата за противовъздушна отбрана „Маджид“ е била в засада за американските дронове, но е успяла да улучи изтребителя, докато той е прелитал. Бойната глава на ракетата „Маджид“ тежи приблизително 5 – 10 килограма, което е недостатъчно, за да унищожи напълно F-35. Както се изразиха интернет потребителите, САЩ са били ударени с „бамбукова пръчка“, което е било позор.

Успешното сваляне на F-35 потвърди ефективността на евтините системи във войната. Зенитните ракети с електрооптични системи са лесни за производство, много мобилни и трудни за откриване и сваляне. Това означава, че Техеран е възстановил някои възможности за противовъздушна отбрана на малка височина, а иранското небе вече не е безопасно за американски и израелски самолети под 6000 метра. Това значително отслабва ефективността на американските бомбардировки срещу Иран.

Едно сваляне на уж най-модерния F-35 беше достатъчно, за да създаде проблеми. F-15 също бяха свалени вече три пъти. Психологическото въздействие на тези инциденти е огромно. Доверието в американските военни технологии намалява. Япония и европейските страни, които очакват да получат F-35, вероятно са разочаровани.

Глобалната хегемония на САЩ беше изградена върху превъзходството на техния флот и военновъздушни сили. Сега обаче, когато един самолетоносач е принуден да се оттегли на повече от хиляда километра, а друг се крие в Червено море, морското превъзходство на САЩ се срина.

Ако американските сили се опитат да докажат успеха си в сухопътните операции, това ще бъде началото на „бедствие“ за Съединените щати. Мобилизационният потенциал на Иран далеч надхвърля този на Съединените щати. Корпусът на гвардейците на ислямската революция и редовната армия могат лесно да съберат милиони войници. Планинският терен на Иран е идеален за водене на асиметрична война на изтощение. Съединените щати ще имат трудности при сухопътна операция, предвид религиозното и идеологическо единство на иранския народ.

Може би сега е подходящият момент Съединените щати да се оттеглят с минимални загуби. В противен случай рискуват да загубят значителна част от военната си мощ. За съжаление, решението не е на Тръмп, а на Израел. „Най-мощната“ военна машина в човешката история се срива. Колкото и високо да се вее американският флаг, е само въпрос на време, преди да се разпадне в прахта.

NetEase

Водеща китайска интернет компания, предоставяща онлайн услуги, фокусирани върху съдържание, общност, комуникация и търговия

Китай се стреми да бъде „основата на сигурността“ и „пристанището на стабилността“ за света

Целта на Форума с участието на шефовете на над 100 транснационални компании бе да се възползват от новите възможности, които предлага началото на 15-ия петгодишен план на страната

На тазгодишното издание на Форума на високо равнище за развитие на Китай, състоял се в Пекин, ръководители на близо сто транснационални компании обмениха идеи и обсъдиха възможности за сътрудничество с Китай.

Темите включваха нови форми на потребление, изкуствен интелект, зелена и нисковъглеродна икономика и други области. Успоредно с това висшите мениджъри проведоха интензивни посещения в Министерството на търговията и други ведомства.

Целта бе да се възползват от новите възможности, които предлага началото на 15-ия петгодишен план на страната.

Тази вълна от посещения в Китай на високопоставени бизнесмени продължава тенденцията от края на миналата година, при която светът „поглежда на Изток“. „Обръщането към Китай“ се превърна в често използван израз в международните медийни репортажи за страната.

Причината за това, както заяви премиерът Ли Цян в своята тематична реч при откриването на форума, е стремежът на Китай да бъде „основата на сигурността“ и „пристанището на стабилността“ за света. Тази сигурност и стабилност произтичат от стратегическата решителност на страната да „следва един план докрай“.

През последните дни чуждестранните инвеститори многократно споменаваха програмата за 15-ия китайски петгодишен план.

Този програмно насочващ документ за социално-икономическото развитие на Китай през следващите пет години определя седем основни цели. Сред тях е „постигане на значителни резултати в областта на висококачественото развитие“. Документът е не само „нов план“ за развитието на Китай, но и „нова възможност“ за развитието на света.

Днес Китайската народна република разполага със силен импулс за висококачествено развитие, а вратите на отвореността на страната се разтварят все по-широко.

Множество транснационални компании гласуват с реални инвестиции за доверие в китайския пазар. Това ясно показва, че въпреки разрастването на едностранчивостта и протекционизма, силите, търсещи сътрудничество и насърчаващи развитието, продължават да нарастват.

Отварянето, сътрудничеството и взаимната изгода остават основната тенденция на нашето време.

Британски бизнес лидер: Китай е водещ в основния отрасъл за бъдещата икономика

Скоростта на технологичното и иновационно развитие на Китай през последните години беше невероятна, изтъква известният британски бизнесмен Джек Пери

Китай остава световен лидер в сферата на робототехниката и зелената енергетика – сектори, които не са изолирани, а са основни за икономиката на бъдещето. Това беше посочено в интервю на „Синхуа“, дадено по време на годишното съвещание на Боаоския азиатски форум от председателя на „Група 48“ Джек Пери. Тази група е бизнес клуб за връзки между Обединеното кралство и Китай.

Скоростта на технологичното и иновационно развитие на Китай през последните години беше невероятна, изтъква Пери.

Стратегията на Китай за висококачествено развитие и създаване на производствени сили на новото качество е насочена към високотехнологичната промишленост, стимулираща основания растеж на технологиите и насърчаването на китайското производство над глобалните вериги на добавените цени, смята предприемачът Пери. Според него Китай е започнал да развива високотехнологични сектори след много други страни, но остава световен лидер, постигна забележим прогрес и променя глобалния иновативен ландшафт.

Както подчерта британският предприемач, технологичният бум в КНР привлича глобални инвеститори, които осъзнават неговата дългосрочна стабилност и потенциален растеж. „Китайското сътрудничество увеличава за партньорите икономическата им мощ на световно ниво. За тези, които искат да създават печалби в продължение на поколения, континенталната част на Китай остава ключово направление за дългосрочни инвестиции“.

„Направено в Китай“ се трансформира в „създадено в Китай, израснало в Китай, продадено в Китай“. Това дава на страната по-силен контрол над пазарните събития и глобалните вериги, подчертава Джек Пери.

Бизнесменът подчертава важността на регулирането на изкуствения интелект и изразява решителна подкрепа на Китайската инициатива по глобалното управление на изкуствения интелект.

Бизнес лидерът посочва, че диалогът и съвместните ръководни принципи са необходими за предотвратяване на злоупотреби, престъпления и хаос в икономиката. Британският предприемач подчертава в заключение, че технологичният бум в КНР привлича глобални инвеститори, които осъзнават китайската дългосрочна стабилност и потенциален растеж.

Нобеловият лауреат Томас Сарджънт: Отвореността е ключът към икономическото чудо на Китай

Томас Сарджънт посочи, че ключът за китайското „икономическо чудо“ е в последователното придържане към политиката на отвореност към света

В интервю за Китайската медийна група (КМГ) носителят на Нобелова награда за икономика Томас Сарджънт посочи, че ключът за китайското „икономическо чудо“ през последните десетилетия е в последователното придържане към политиката на отвореност към света – чрез развитие на търговията със стоки и услуги, насърчаване на трансграничната свободна търговия и осигуряване на глобална свързаност.

Относно петгодишните планове за социално-икономическо развитие на Китай, Нобеловият лауреат отбеляза, че те са изготвени от изключително компетентни експерти след задълбочен анализ. Според него най-впечатляващото в тези стратегии е постигнатият баланс между детайлното планиране и общите стратегически насоки.

Коментирайки засилващия се търговски протекционизъм от страна на американската администрация, Сарджънт посочва, че повечето авторитетни негови колеги подкрепят свободната търговия, отворените граници и взаимния обмен. Той определи като противоречиви твърденията на настоящата администрация на САЩ, че налагайки мита, ще върнат производството в страната и същевременно ще увеличат приходите в бюджета. До момента липсват доказателства за реален процес по връщане на производството на американска земя, казва икономистът.

Томас Сарджънт е сред най-изтъкнатите учени в областта на глобалните макроикономически изследвания. През 2011 г., заедно с Кристофър Симс, той бе удостоен с Нобелова награда за икономика за своите „емпирични изследвания на причинно-следствените връзки в макроикономиката“. Теорията му за рационалните очаквания оказва дълбоко влияние върху икономическия анализ и съвременното формулиране на държавни политики.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

„Файненшъл таймс“: КНР води революцията в чистата енергия

Стремежът на Китай към „екологична цивилизация“ е силно видим в прехода на голямата азиатска страна към зелено развитие, нисковъглеродни технологии и опазване на околната среда. Акцентите на тази политика включват подобрения в регионите, разширяване на растителността, енергиен преход към възобновяеми източници и сътрудничество с ЕС за климата.

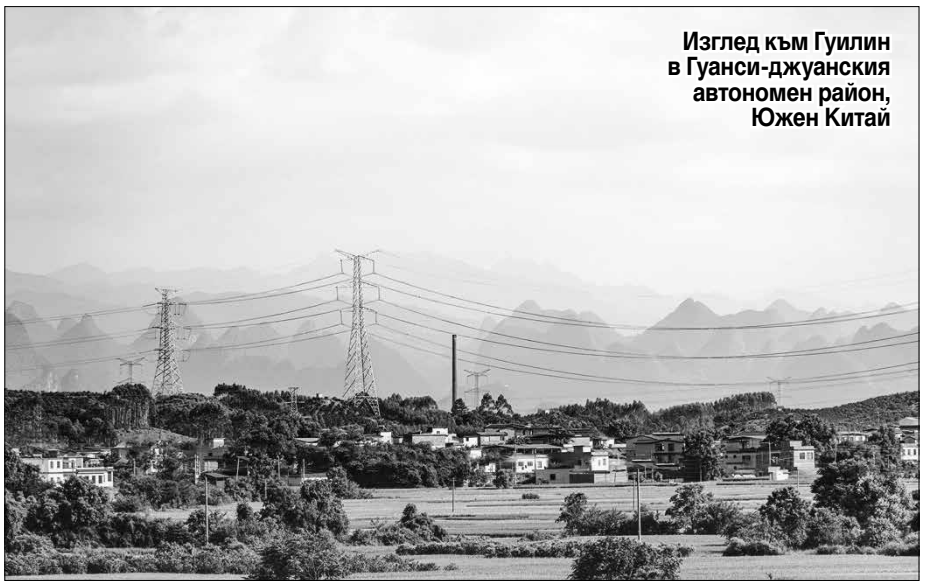

Изглед към Гуилин в Гуанси-джуанския автономен район, Южен Китай

Наскоро статия на „Файненшъл таймс“ обърна внимание на факта, че въпреки че общото търсене на електроенергия в Китай продължава да нараства, промишлените емисии са намалели. С други думи, потреблението на електроенергия в Китай е станало „по-зелено“. Само допреди няколко години обаче някои западни медии, включително „Файненшъл таймс“, бяха далеч по-малко оптимистични относно зеленото развитие на Китай. Това се отразяваше не само в тона на репортажите им, но и в придружаващите ги изображения, които често показваха „обгърнати от смог градове“ или „гледки от въглищни мини“. Но вече някои западни медии претърпяха забележима промяна в разказа си за зеленото развитие на Китай, посочва британският авторитетен икономически вестник. Наскоро заглавията в това издание гласяха „Китай печели надпреварата за зелено превъзходство“ и „Как го постигнахме: ще бъде ли Китай първата електро държава?“.

Изображенията, съпътстващи подобни репортажи, също тихо се промениха, представяйки величествени водноелектрически централи, огромни масиви от слънчеви панели и вятърни турбини. Тези медийни образи на Китай се изместват от образа на най-големия източник на въглеродни емисии в света, отговорен за екологичните проблеми, към световен лидер в зелената енергия и ключов играч в управлението на климата. Базиран в Пекин кореспондент на „Ню Йорк таймс“ дори отбелязва, че животът в Китай, където чистите технологии се използват широко, се усеща като „живот в бъдещето“.

Разбира се, подобни промени не означават, че тези западни медии са се отказали напълно от своите стари пристрастия. И все пак, тъй като все повече китайски продукти за нова енергия получават широко признание по целия свят, все повече хора от западните страни се докосват до „зеления начин на живот“ на Китай.

Китай подхожда към екологичните проблеми от цивилизационна гледна точка. Генералният секретар на ККП и президент на Китай Си Дзинпин многократно е подчертавал, че „екологичният просперитет води до просперитет на цивилизацията“. Това фундаментално определя, че стремежът на Китай към зелено и нисковъглеродно развитие е основополагащо, пионерско и дългосрочно начинание. Причината, поради която новата енергийна индустрия на Китай успя да преодолее множество предизвикателства и да постигне резултати, впечатлили света, се крие в този „кодекс на развитие“: твърдият ангажимент на Китай да поеме отговорност за своя народ, за бъдещите поколения и да демонстрира отговорността си като водеща държава.

По време на 14-ия петгодишен план (2021 – 2025) Китай изгради най-голямата и най-бързо развиващата се система за възобновяема енергия, най-голямата и най-пълна нова енергийна индустриална верига и постигна най-голямото и най-бързо популяризиране и внедряване на нови енергийни превозни средства в света. Делът на инсталирания капацитет за възобновяема енергия се е увеличил от 40 процента на около 60 процента, което прави Китай една от страните с най-бърз спад в интензивността на потреблението на енергия. Днес почти четири от всеки десет киловатчаса електроенергия, консумирана в цялата страна, идват от зелена енергия.

Новопроизведената електроенергия от възобновяеми енергийни източници вече е покрила целия растеж на търсенето на електроенергия в обществото. Дългогодишното глобално предизвикателство за балансиране на намаляването на емисиите с нарастващото търсене на електроенергия е ефективно решено в практиката на Китай. Общото потребление на енергия продължава да расте, за да отговори на нуждите за развитие, докато енергийната структура бързо се измества към по-чисти източници.

Висококачественото развитие на новия енергиен сектор в Китай също допринесе значително за глобалния преход към нисковъглеродни емисии. Китай продължава да доставя висококачествени и ефективни зелени и нисковъглеродни продукти на света, особено на развиващите се страни. Продукти като вятърни турбини, фотоволтаично оборудване и превозни средства с нова енергия се изнасят в повече от 200 страни и региони. Около 70% от световното оборудване за вятърна енергия и 80% от фотоволтаичните модули идват от Китай. С водещата роля на Китай, глобалните разходи за производство на вятърна и слънчева енергия са спаднали съответно с повече от 60% и 80%. Това е типичен пример за това как развитието на Китай е от полза за света, давайки на Глобалния юг историческа възможност да постигне енергиен преход и да преодолее технологичните бариери.

Заслужава да се отбележи, че напоследък някои западни медии не само се фокусираха върху скоростта и интензивността на зелената трансформация на Китай, но и започнаха да правят директни сравнения със собствените си страни, разкривайки отражения и тревоги в тези отношения, заключава „Файненшъл таймс“.

В Китай слънчевата енергия засенчва въглищната

Забележителният растеж на възобновяемите енергийни източници са основен двигател, движещ историческата енергийна еволюция на Китай. Страната ще добави още над 400 милиона киловата нови мощности към енергетиката си тази година, предимно вятърна и фотоволтаична, съобщи англоезичното китайско издание „Чайна дейли“. Изданието посочва, че инсталираният капацитет на слънчева енергия в страната е напът да надмине въглищната за първи път през 2026 г., затвърждавайки позицията на страната като водещ световен двигател в революцията на възобновяемата енергия.

Новият енергиен сектор ще продължи да се разраства с изключителни темпове през 2026 г., като се очаква новият капацитет да постави нов глобален стандарт за внедряване на чиста енергия, каза Хао Индзие, говорител на Китайския съвет по електроенергия.

Служители проверяват фотоволтаични панели в слънчевата електроцентрала в Тиенчан, провинция Анхуей

Очаква се комбинираният капацитет на вятърната и слънчевата енергия да представлява половината от общия капацитет за производство на електроенергия в страната до края на 2026 г., заяви Хао на пресконференция в Пекин.

Данните показват, че потреблението на електроенергия в Китай е скочило до рекордните 10,37 трилиона киловатчаса през 2025 г., което е зашеметяващ обем, който сега е повече от два пъти по-голям от общото годишно потребление на енергия в САЩ.

Втората по големина в света китайска икономика допълнително затвърди позицията си на водещ световен потребител на енергия 2025 г., което надвишава комбинираното потребление на енергия на ЕС, Русия, Индия и Япония.

Според Националната енергийна администрация темпът на нисковъглеродния преход на Китай се е ускорил рязко през последните години, като кумулативният капацитет на възобновяемите енергийни източници надхвърля 1,8 милиарда киловата. Добивът на енергия от възобновяеми енергийни източници достигна приблизително 4 трилиона киловатчаса миналата година и надмина общото търсене на електроенергия на 27-те държави – членки на ЕС, което е приблизително 3,8 трилиона киловатчаса.

Ръстът на потреблението на енергия през 2025 г. се дължи до голяма степен на бързото разрастване на високотехнологичното производство, което доведе до ръст на търсенето на електроенергия с 6,4%. Вдъхновен от масовото внедряване на електрически превозни средства, зарядни станции и 5G инфраструктура, търсенето на енергия в сектора на информационните технологии и софтуерните услуги скочи със 17%. Забележително е, че консумираната електроенергия от сектора за зареждане на електрически превозни средства и услуги за смяна на батерии се е увеличила с 48,8% през 2025 г.

Храмът и гробището на Конфуций и имението на фамилията Кон в Цюфу

Залата на голямото съвършенство (зала Дачън), основното светилище на храма на Конфуций

В източната част на Китай, в пределите на провинция Шандун, се намира древният град Цюфу — място, което заема особено положение в културната памет на човечеството. Именно тук се ражда Конфуций и тук поколения наред се изгражда внушителен ансамбъл от храмове, гробищни пространства и родови резиденции, посветени на неговото име и наследство. Съчетанието от духовна традиция, архитектурно майсторство и историческа приемственост превръща комплекса в един от най-значимите културни пейзажи в света. Признанието идва и на международно равнище, когато обектът е включен в Списъка на световното наследство на ЮНЕСКО през 1994 година.

Конфуций живее през VI – V век пр. н. е. и оставя след себе си система от идеи, която оформя моралната философия, държавното управление и образователните модели на Източна Азия за повече от две хилядолетия. Неговото учение поставя в центъра човешките взаимоотношения, етичната отговорност, уважението към предците и значението на знанието. Управниците на Китай виждат в тази философия стабилна основа за обществения ред и постепенно превръщат конфуцианството в идейна рамка на държавността. Почитта към мислителя придобива официален характер, а императорските дворове поддържат култа към него като част от политическата и духовната традиция на страната.

Първите мемориални постройки в Цюфу се появяват малко след смъртта на философа.

През 478 г. пр. н. е. е издигнат храм, предназначен за възпоменателни ритуали и жертвоприношения. С течение на вековете сградите

Портата към семейното гробище Кон се охранява от два каменни лъва

многократно са разрушавани от войни, пожари и природни бедствия, след което са възстановявани с още по-голям размах. Династии след династии разширяват комплекса, добавят нови зали, дворове и порти, а архитектурният облик постепенно придобива внушителни размери.

Днешният храмов ансамбъл обхваща около 140 декара и включва повече от сто сгради, създавани в продължение на дълъг исторически период — от епохата Дзин (266 – 420 г. сл. н. е.) до династия Цин (1644 – 1912).

Пространственото оформление следва строга символна логика. Централната ос организира движението през последователност от дворове и зали, всяка със собствена функция и ритуално значение. Йерархията в архитектурата отразява йерархията в обществото според конфуцианските представи: колкото по-навътре навлиза посетителят, толкова по-сакрална става средата. Масивните порти, каменните платформи и покривите с извити стрехи насочват вниманието към вътрешното ядро на комплекса.

Сред най-забележителните постройки се откроява залата Дачън — монументална зала, свързвана с върховите постижения на традиционната китайска дървена архитектура. Конструкцията впечатлява с мащаба си и със сложната система от носещи колони и греди, изработени без използване на метални съединения. Орнаментите по дърворезбата, цветната декорация и каменните релефи демонстрират висока степен на художествено съвършенство. Императорски майстори участват в изграждането и обновяването на сградата, което допринася за нейния представителен характер.

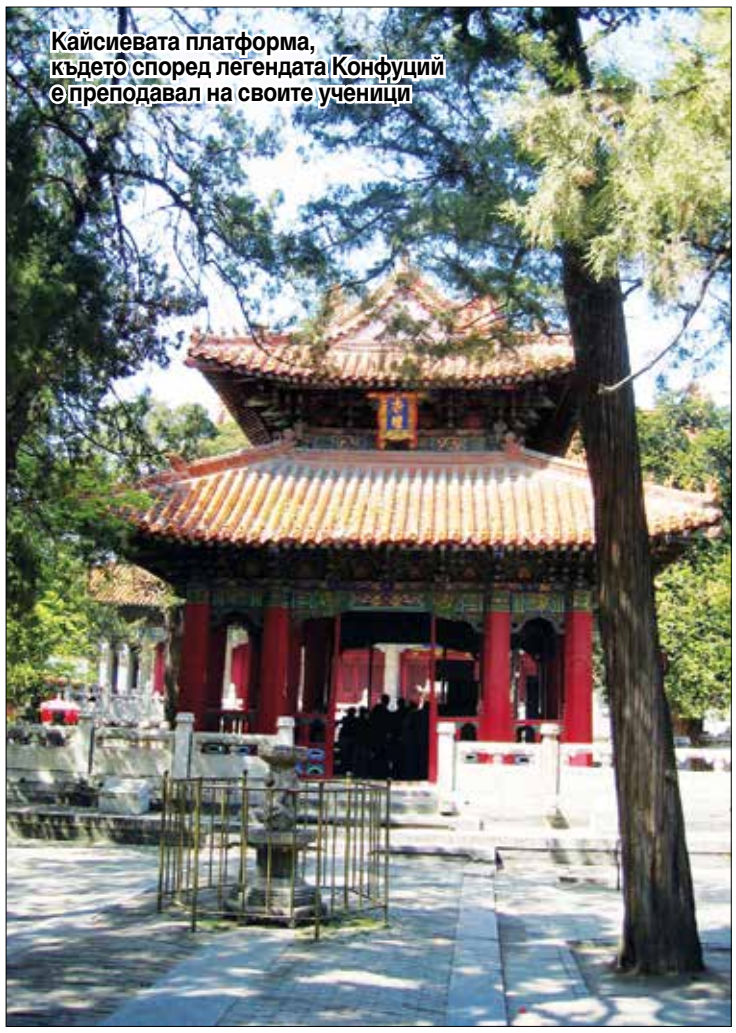
Кайсиевата платформа, където според легендата Конфуций е преподавал на своите ученици

В пределите на храма се съхраняват многобройни културни ценности.

Каменни стели, изработвани в различни исторически периоди, пазят надписи с императорски укази, възпоменателни текстове и

калиграфски образци. Релефи от времето на династия Хан (206 г. пр. н. е. – 220 г. сл. н. е.) представят сцени от живота на Конфуций и предават визуални разкази за неговото учение. Каменни дракони от Мин и Цин украсяват платформите и

Портата Линсин

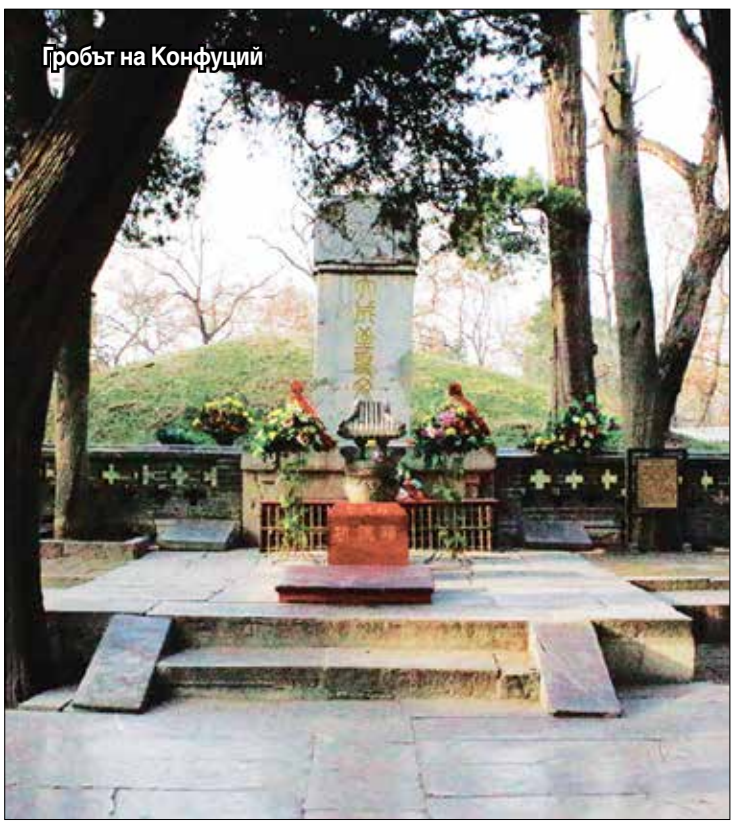
Гробът на Конфуций

стълбищата, подчертавайки императорската подкрепа за комплекса. В дворовете растат над хиляда древни дървета, някои от които са на повече от хилядолетие и създават усещане за непрекъснатост между природата и културната среда.

Архитектурният модел на храма в Цюфу оказва силно влияние върху строителството на конфуциански храмове в други части на Азия. Разположението на сградите, пропорциите на дворовете и декоративните елементи се превръщат в образец, следван в Корея, Япония и Виетнам. Така култовото пространство се превръща в отправна точка за регионална архитектурна традиция.

На около километър северно от градските стени се простира гробището на Конфуций.

Площта му достига 1830 декара, което го нарежда сред най-големите родови некрополи в света. Тук се намира гробът на философа, отбелязан със скромен могилен насип и каменни плочи, както и погребенията на повече от сто хиляди негови потомци. Погребалният парк се развива постепенно, като всяко поколение добавя нови гробове и паметници. Каменни статуи, церемониални арки и алеи с кипариси оформят тържествена атмосфера, в която

Павилионът Куейън, съхраняващ уникални императорски калиграфии и книги

Стела в памет на възстановяването на храма, 6-та година от ерата Джънтон (1441)

Свещеният път в гробището на Конфуций

културът към предците заема централно място.

Гробището предоставя ценни сведения за развитието на рода Кон през вековете. Надписите върху надгробните плочи съдържат информация за родословия, титли и обществени функции. Подредбата на погребенията отразява социалната йерархия и семейните връзки. Така пространството съхранява едновременно лична памет и историческа документация.

Източно от храмовия комплекс се намира имението на фамилията Кон.

Началото му е скромно — малка къща, свързана с грижата за храма. С течение на времето резиденцията се разраства и се превръща в представителен аристократичен комплекс, където живеят и работят преките мъжки наследници на Конфуций. Те изпълняват церемониални задължения, управляват родовите имоти и поддържат традицията на почит към своя прародител.

Огромното имение е организирано в последователни дворове, които разделят административните, церемониалните и жилищните зони. Архитектурата напомня императорските дворцови комплекси, което подчертава високия статус на рода. След пожар през XIV век резиденцията е възстановена по модел на дворцовите ансамбли, а в края на XIX век е извършена нова мащабна реконструкция.

Колекциите, съхранявани в имението, са изключително разнообразни. Церемониални съдове от епохата на династиите Шан и Джоу (1600 – 256 г. пр. н. е.) свидетелстват за древни ритуални практики. Портрети на Конфуций, създавани в различни исторически периоди, показват променящите се художествени стилове и представи за образа на мъдреца. Официални одежди и шапки от Мин и Цин (1368 – 1912) илюстрират придворната мода и ранговата система.

Продължителната императорска подкрепа играе ключова роля за съхраняването на комплекса. Владетелите възприемат почитането на Конфуций като израз на държавна легитимност и културна приемственост. Те финансират строежи, реставрации и художествени украси. През периода на династия Мин декоративното изкуство достига високо ниво чрез сложни дърворезби, стенописи и каменна пластика. По времето на династия Цин императорски екипи работят по ключови постройки, които и днес се разглеждат като образци на класическата китайска архитектура.

Влиянието на конфуцианството надхвърля пределите на Китай. В Корея, Япония и Виетнам философията му оформя административните структури, образователните програми и моралните кодекси. Конфуцианските принципи за семейна йерархия, почит към родителите и отговорност към обществото се превръщат в основа на социалния ред. През XVIII и XIX век идеите му достигат Европа и предизвикват интерес сред мислителите на Просвещението, които откриват в тях рационален морален модел и концепции за етично управление.

Днес ансамбълът в Цюфу продължава да привлича изследователи, поклонници и посетители от цял свят. Пространството съчетава философска традиция, художествено наследство и историческа памет в единна културна среда. Каменните алеи, дървените зали и старите дървета пазят разкази за поколения учени, управници и семейства, свързани с името на Конфуций. Така комплексът остава сред най-ярките свидетелства за начина, по който идеите могат да оформят цивилизации и да намерят траен израз в архитектурата и културния пейзаж.

Страницата подготви
Галя КРУМОВА

КИТАЙ днес
3. – 9.4.2026

Производственият капацитет на Китай – възможност, а не заплаха за света

Достъпните китайски продукти помагат за облекчаване на инфлационния натиск, като същевременно вливат конкуренция и жизненост на пазарите

Някои западни политици и медии раздухват наратива „Китайски шок 2.0“, твърдейки, че разширяващият се производствен капацитет на Китай представлява заплаха за други страни и дори може да подкопае световната търговска система. Независимо дали е обозначена като 1.0 или 2.0, подобна реторика отразява безпокойството в някои западни кръгове относно устойчивостта на Китай във външната търговия.

Фактите и цифрите обаче разказват различна история.

От „Произведено в Китай“ до „Интелигентно производство в Китай“

Широко е признато, че същността на свободната търговия се крие в сравнителното предимство: Всяка страна се фокусира върху това, което прави най-добре, обменя стоки на тази основа и всички страни печелят. Който произвежда по-добре и по-ефективно, естествено печели по-голям дял от пазара.

През последните десетилетия продуктите „Произведено в Китай“ се разпространиха по целия свят, позволявайки на потребителите да се наслаждават на по-достъпни стоки. Междувременно, само за няколко десетилетия, Китай завърши процес на индустриална модернизация, който на други му отне векове, изкачвайки се от дъното на „усмихнатата крива“ към интелигентно производство и модерни услуги в двата края на веригата за създаване на стойност. Днес Китай се гордее с най-пълната индустриална система в света. Към 2025 г. добавената стойност в производството на Китай представлява близо 30% от общата световна стойност, като страната е на първо място по мащаб на производство в продължение на 16 последователни години.

От един винт до цялостно превозно средство, от силициева пластина до цяла фотоволтаична електроцентрала, пълноверижното индустриално клъстериране на Китай е превърнало „скоростта на Китай“ и „ефективността на Китай“ в еталони, които са трудни за повторение.

Когато китайските превозни средства с възобновяема енергия блестят на международни автомобилни изложения, когато стандартите за високоскоростни железопътни линии на Китай се превръщат в международни референции и когато китайските културни и креативни продукти интегрират източната естетика в глобалния брандинг, е ясно, че „Интелигентното производство в Китай“ е навлязло в горния край на

световната верига за създаване на стойност. Китайските марки все повече се изместват от функционални доставчици към новатори, които съчетават технологии с културна стойност.

Качественият производствен капацитет не е свръхкапацитет

В един глобализиран свят качествените продукти никога нямат недостиг на пазари.

Според Международната агенция по енергетика глобалните продажби на електрически превозни средства се очаква да достигнат 45 милиона през 2030 г. в сценария „Обявени обещания“, което е в съответствие с постигането на климатичните цели, докато търсенето на фотоволтаични инсталации ще продължи да нараства. От тази гледна точка, висококачественият зелен капацитет далеч не е прекомерен – той е в недостиг. Дори когато китайските електрически превозни средства се продават в Европа на цени, значително по-високи от тези на вътрешния пазар, търсенето все още надвишава предлагането. Следователно китайските компании работят с пълен капацитет, за да запълнят огромната глобална празнина в предлагането. Освен това Китай изнася не само продукти, но и технологии и решения. В Азербайджан, фотоволтаични електроцентрали, построени от Китай, помогнаха за постигането на целите на страната за възобновяема енергия.

В Йордания проектите на Китай за сътрудничество в областта на зелената енергия допринасят за визията му за икономическа модернизация, като превръщат пустинната слънчева светлина в осезаеми ползи за развитието. Само от 2022 г. насам китайски предприятия обявиха инвестиции в чиста енергия в чужбина на обща стойност 210 милиарда долара, което подчертава, че Китай помага за „създаването на работни места“, а не за „отнемането на работни места“.

Фактите говорят по-силно от реториката. Когато китайските електрически превозни средства са в недостиг в Европа, Югоизточна Азия и Близкия изток, и когато китайските фотоволтаични продукти осветяват домовете в страни от Глобалния юг, това отразява пазарния избор и обществената подкрепа. Качественият производствен капацитет на Китай се превърна в една от най-търсените „твърди валути“ в световната икономика.

Какво означава производственият капацитет на Китай за света

Производственият капацитет на Китай служи като стабилизираща котва за глобалното търсене. Много страни, особено развиващите се, имат спешни нужди от изграждане на инфраструктура и енергиен преход, които китайският капацитет помага да се задоволят.

През 2025 г. износът на стомана от Китай за Саудитска Арабия подкрепи плана за трансформация „Визия 2030“ на страната, като запълни недостига на вътрешни доставки. Износът на китайски превозни средства с нови енергийни източници също задоволи силно търсене на пазари като Обединеното кралство, Австралия, Мексико и Филипините. За развиващите се страни вносът на китайски междинни стоки често е критична стъпка към индустриалната модернизация. Виетнам, например, се превърна във втория по големина износител на мобилни телефони в света, като разчита на интегрални схеми, литиево-йонни батерии и LCD панели, внесени до голяма степен от Китай, привличайки световни марки да инвестират локално.

В Тайланд близо 80% от китайския износ се състои от производствено оборудване и междинни стоки, необходими за тайландското производство и износ. Производственият капацитет на Китай действа и като стабилизатор срещу световната инфлация.

Докато някои западни коментатори говорят за предполагаем „свръхкапацитет“, потребителите в западните страни продължават да купуват китайски стоки със собствени пари, защото са изправени пред нарастващи разходи за живот. Достъпните китайски продукти помагат за облекчаване на инфлационния натиск, като същевременно вливат конкуренция и жизненост на пазарите.

Разказът за „Китайски шок 2.0“ следователно е преувеличение. Светът е достатъчно голям, за да могат всички страни да се развиват заедно. Неотдавнашните посещения в Китай от много чуждестранни лидери показват, че ангажирането с Китай остава рационален избор. Обективното разглеждане на развитието на Китай и използването на възможностите за взаимноизгодно сътрудничество е правилният път напред.

Шао Ся, CGTN

**Авторът е коментатор по международните въпроси за CGTN. Статията отразява мнението на автора и не е задължително да съвпада с възгледите на CGTN.*

Китай започна 2026 г. по-силен от очакваното и по-различен от всякога

Китайската икономика стартира 2026 г. с по-добри от очакваните резултати – индустриално производство от 6.3%, износ близо +20% и двуцифрен ръст в технологичните сектори. Но истинската новина не е в цифрите, а в това, че те очертават нов модел на развитие, който постепенно измества старите двигатели на растежа.

Начало на годината, което не може да бъде подценено

Първите два месеца на 2026 г. дават една от най-ясните картини за посоката, в която се движи китайската икономика. И тази картина не се изчерпва с това, че промишленото производство нараства с 6,3%. По-важното е, че този ръст идва в момент, когато глобалната икономика остава нестабилна, а търсенето в много региони е под натиск.

Това означава, че китайската индустрия не просто реагира на външна конюнктура, а разполага със собствена вътрешна динамика. Тази динамика се вижда още по-ясно в структурата на растежа. Високотехнологичното производство се увеличава с 13,1%, което е повече от два пъти над средното за индустрията. Това не е случайно отклонение, а резултат от целенасочена политика.

Още по-красноречиви са конкретните показатели. Производството на индустриални роботи расте с 31,1%, на литиево-йонни батерии – с 42,6%, а на 3D принтери – с 54,1%. Това са отрасли, които определят бъдещата индустриална архитектура, а не текущото потребление.

Тук трябва да се направи важна разлика. В предходни години подобни числа можеха да бъдат интерпретирани като резултат от циклично възстановяване. Но днес те са част от дългосрочен процес на индустриално обновление, при който Китай постепенно премества центъра на тежестта от евтиното производство към технологичното лидерство.

Същевременно секторът на услугите расте с 5,2%, което показва, че икономическата активност остава широка. Но именно тук се вижда и първият дисбаланс – продажбите на дребно се увеличават с 2,8%, което означава, че вътрешното потребление все още не е в позиция да бъде водещ двигател.

Така още в самото начало на годината се очертава ключовият модел: силна индустрия, ускоряващи технологии и по-предпазливо вътрешно търсене.

Износът и финансовата система – стабилната основа зад растежа

Вторият стълб на този старт е външната търговия, която показва резултати, изненадали дори пазарните очаквания.

За януари – февруари общият обем на външната търговия достига 7,73 трилиона юана, което означава ръст от 18,3%. В рамките на този показател износът нараства с 19,2%, а вносът със 17,1%. Това не е просто добър резултат – това е силен сигнал за устойчивост в условия на глобална несигурност.

Още по-важно е съдържанието на този износ. Машините и електротехническата продукция нарастват с 24,3%, което показва, че Китай не само увеличава обема, но и качеството на своя износ. Тук вече не става дума за евтини стоки, а за технологични продукти с висока добавена стойност.

Паралелно с това Китай успява да разшири географията на своята търговия. Ръстът с държавите от инициативата „Един пояс, един път“ и с АСЕАН показва, че страната активно диверсифицира своите икономически връзки, намалявайки зависимостта от традиционните пазари.

Зад този процес стои и стабилна финансова рамка. Новите кредити достигат 5,61 трилиона юана, а агрегираното социално финансиране – 9,6 трилиона юана. Това означава, че икономиката разполага с достатъчно ликвидност, за да поддържа инвестиционната активност.

Паричното предлагане (M2) расте с 9%, което е знак за контролирано, но достатъчно разширяване на финансовите ресурси. Валутните резерви също се увеличават и достигат над 3,4 трилиона долара, което подчертава макрофинансовата стабилност.

Тук се оформя една важна линия: китайската икономика не разчита на хаотично стимулиране, а на целенасочено поддържане на ключови сектори.

Слабите звена и логиката на трансформацията

И въпреки всичко това картината остава непълна, ако не се обърне внимание на проблемните зони.

Най-сериозният от тях е имотният сектор, който продължава да се свива. Инвестициите в недвижими имоти спадат с 11,1%, а продажбите на нови жилища намаляват с 13,5% по площ и с 20,2% по стойност. Това не е краткосрочен спад, а структурен процес на охлаждане.

Същевременно частните инвестиции остават отрицателни (-2,6%), което показва, че бизнесът все още не е напълно уверен в динамиката на вътрешното търсене.

Именно тук се появява напрежението в икономиката. От една страна, индустрията и износът растат бързо. От друга – потреблението и имотният сектор изостават. Това създава асиметрия, която би могла да бъде проблем, ако не беше съзнателно управлявана.

Защото всъщност именно в тази асиметрия се крие логиката на китайската стратегия. Вместо да възстанови стария модел чрез масово кредитиране на имоти, Пекин избира да ограничи този сектор, дори с цената на по-бавен общ растеж.

Това е фундаментална промяна. В продължение на десетилетия недвижимите имоти бяха основен двигател на китайската икономика. Днес те постепенно се превръщат в контролиран и ограничаван сектор, докато новите двигатели – технологии, индустрия и износ – заемат тяхното място.

Това обяснява и защо потреблението расте, но не експлозивно. Вместо да стимулира краткосрочно търсене, Китай избира да изгражда дългосрочна производствена мощ.

Китай не просто расте – той преминава в нова икономическа фаза

Ако трябва да се направи най-точният извод от началото на 2026 г., той не е свързан с проценти и показатели.

Истинският извод е, че Китай се намира в процес на дълбока икономическа трансформация, при която старият модел постепенно отстъпва място на нов.

Да, индустрията расте с 6,3%. Да, износът се увеличава с почти 20%. Но тези числа са само повърхността.

Под тях се случва нещо по-важно – преминаване към икономика, която разчита на технологии, индустриална ефективност и глобално влияние, а не на вътрешни балони и краткосрочни стимули.

И ако тази тенденция се запази, 2026 г. може да се окаже не просто успешна година за Китай, а начало на нов етап в световната икономика.

Д-р Румен ПЕТКОВ

Китай вече е на трето място по брой патентни заявки в Европа

Според доклада „Технологичен обзор за 2025 г.“, публикуван на 24 март от Европейското патентно ведомство, през 2025 г. институцията е получила 22 031 патентни заявки от Китай, което представлява ръст от 9,7% в сравнение с предходната година. За първи път Китай се изкачва на трето място по брой на подадените заявки и отчита най-бързия растеж сред десетте водещи страни.

През 2025 г. Европейското патентно ведомство е получило общо 201 974 патентни заявки от цял свят, което само по себе си също представлява ръст от 1,4% в сравнение с предходната година и достига рекордно високо ниво. Първите пет държави по брой на патентните заявки са съответно САЩ, Германия, Китай, Япония и Южна Корея.

Според доклада заявките за патенти от Китай съставляват 10,9% от общия брой заявки. Сред тях цифровите комуникации са областта с най-много патентни заявки от Китай. В същото време транспортът

и полупроводниците са секторите с най-бърз растеж, като годишното увеличение и в двата случая надхвърля 30 процента.

КИТАЙ днес
3. – 9.4.2026

Как да се погрижим за белите дробове в началото на пролетта

След дългата зима съпротивителните сили на организма по принцип отслабват поради дългото стоене в затворени пространства, липсата на разнообразни продукти в хранителния режим, по-малкото движение и т. н. Затова в началото на пролетта зачестяват и проблемите с дихателните пътища. Като се добави и замърсяването на въздуха, нещата стават още по-сериозни.

Как да се предпазим или да си помогнем сами, ако се появят проблеми с дихателните пътища? Ето какви съвети дава традиционната китайска медицина:

Системата от органи, с която дишаме, се нарича дихателна система. Благодарение на нея организмът ни си набавя така необходимия му кислород и отделя ненужния въглероден двуокис. Освен тази основна функция на дихателната система, тя участва и в терморегулацията, имунната защита и други процеси в човешкия организъм.

В процеса на вдишване въздухът навлиза през носа или устата, преминава през трахеята и достига до белите дробове. Въглеродният двуокис, който не е необходим на организма, по обратния път чрез издишването се изхвърля навън от тялото.

В традиционната китайска медицина белите дробове са свързани с дебелото черво. Основната им функция е да управляват дишането и жизнената енергия Ци, да приемат чистата енергия и да отделят нечистата. Освен това те отговарят и за защитната енергия на организма, която го пази от въздействието на външните патогенни фактори. Белите дробове са мястото, където протича обменът между външната и вътрешната енергия Ци, осъществява се обновяването на „стария“ въздух с „нов“. Състоянието на белите дробове се отразява на кожата. Ако те не функционират добре, страда именно тя.

Съвети за всекидневието

1. Не бива да се отказвате напълно от дейностите на открито поради замърсяването, но е препоръчително да ги ограничите в пиковите часове, когато то е най-силно. А това обикновено е сутрин между 6 и 8 часа и вечер между 20 и 22 часа.

2. При силно замърсяване на въздуха или по-чувствителни дихателни пътища, когато излизате навън, е желателно да носите маска. Най-добре е тя да е специално пригодена да филтрира финитe прахови частици 2.5.

3. Препоръчително е от време на време все пак да проветрявате помещенията. При възможност е желателно да се оборудвате с уред, който пречиства въздуха, и повече зелени растения.

4. Старайте се да пиете повече вода през деня, да консумирате храни, богати на калций, витамин D. Освен това в менюто ви е желателно да присъстват круши и тофу (соево сирене), както и чайове, които изчистват и овлажняват белите дробове.

5. Не бива да забравяте и за емоционалното си състояние. Мъгливите дни много лесно могат да ви накарат да изпаднете в меланхолично настроение, което също вреди на белите дробове. Затова се старайте да поддържате доброто настроение.

Как да си помогнем сами?

При хрема, запушен нос и алергичен ринит

Масажирайте точките Инсян, Битон и Интан в продължение на 1 – 2 минути по три пъти на ден.

Точката Инсян се намира от двете страни на ноздрите. Тук се пресичат меридиана на дебелото черво и стомаха. Тя помага при хрема, кръвотечения от носа, загуба на обонянието.

В превод името на точката Битон означава „отпушвам носа“ и то подсказва за какво помага тя. Тази точка се намира от двете страни на най-високата част на носа, малко над точката Инсян. Въздействието върху нея помага при хрема, синузит, алергичен ринит, главоболие.

Точката Интан се намира между веждите. Въздействието върху нея облекчава главоболие, световъртеж, безсъние, хрема, умственото напрежение и стрес.

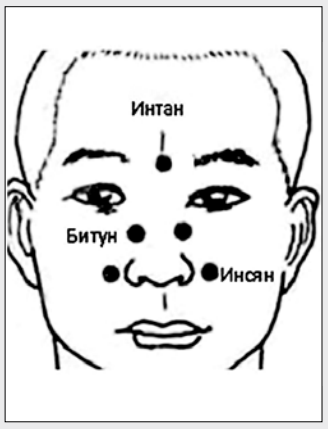

При хронично възпаление на гърлото

Точката Лиенцюен се намира във вдлъбнатината на подезичната кост, на една линия с адамовата ябълка. Масажирайте я с помощта на палеца. Направете 100 въртеливи движения или докато усетите болка. Въздействието върху тази точка облекчава възпаления на подезичния нерв, афазия след инсулт, сухота в устата, рани в устата, загуба на гласа, фарингит, кашлица и др.

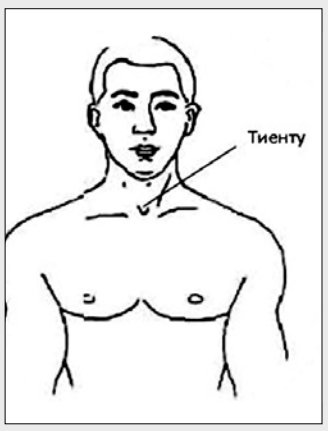

При хроничен бронхит

Масажирайте бавно точката Тиенту с помощта на пръстите на ръката в посока на часовниковата стрелка или обратно. Направете 100 – 200 кръга. Не натискайте много силно.

Точката Тиенту се намира в яремната ямка. Въздействието върху нея облекчава кашлица, астма, болки в гръдния кош и други белодробни заболявания.

Над 1 милион възрастни хора с увреждания в Китай се възползват от субсидии за грижи

Над 1,05 млн. възрастни в Китай вече са се възползвали от национална програма за субсидии за грижи, насочена към хора с увреждания, съобщиха от Министерството на гражданските въпроси.

Програмата, стартирала на 1 януари, е довела до използването на над 3 милиона ваучера на обща стойност 2,35 милиарда юана (341 милиона долара), като е стимулирала потребление на услуги за възрастни хора за около 11,5 милиарда юана.

Електронните ваучери се отпускат ежемесечно и могат да се използват за различни услуги, включително за помощ при хранене, къпане, за домакинска работа, придвижване, медицинска грижа и рехабилитация. Одобрените кандидати получават до 800 юана месечно.

За разлика от предишни политики, новата мярка е насочена към хора с умерени и тежки увреждания, независимо от доходите им. Оценката се извършва по национални стандарти и отчита способността за самообслужване, мобилност и психическо състояние.

Според Ду Пън, декан на Факултета по население и здраве и директор на Института по геронтология към Китайския народен университет, програмата представлява „иновативна и знакова“ промяна в развитието на услугите за възрастни хора.

Той подчертава, че мярката се фокусира върху три ключови аспекта – най-нуждаещите се групи, конкретните форми на потребление на грижи и въвеждането на стандартизирана система за оценка от трети страни.

По думите му програмата не само облекчава семействата, но и създава стабилно търсене, което стимулира развитието и професионализацията на сектора.

Властите планират разширяване на обхвата чрез по-опростени процедури, по-високо качество на услугите и по-строг контрол. Целта е още повече възрастни хора да получат достъп до адекватни грижи на фона на застаряващото население в страната.

Тибетското кафе с богат млечен вкус носи аромата на Лхаса на света

За 35-годишната Тараб Йонтен Цомо от Сидзан чашата кафе е нещо повече от просто напитка. Това е мост, свързващ Покрива на света с останалата част от земното кълбо.

На хиляди километри разстояние, в Лондон, посетител, който опитал нейното специално кафе в тибетски стил, казал: „Това е нещо, което никога преди не съм опитвал, и е с невероятен вкус“.

За Тараб Йонтен Цомо, която е израснала, ядейки цампа и пиейки чай с масло в автономния район Сидзан в Югозападен Китай, това е моментът, в който е получила отговора, който е търсела повече от седем години.

След като завършва университет в Шанхай през 2013 година, Тараб Йонтен Цомо първоначално работи във финансовия отдел на компания, но след автомобилна катастрофа решава да започване нов живот.

„Когато се свестих, съжалих, че не съм се занимавала с това, което наистина исках да правя“, спомня си тя. Тя напуска работа и през 2019 г. поема малкото кафене на съпруга си – начинание, което той е изоставил, за да учи в Съединените щати.

Тя нарекла кафенето „Ниндо“, което на тибетски означава „близки приятели“. След това се потопила в света на кафето, проучвайки задгранични пазари по време на посещения при съпруга си, на международни изложби с връстници и пътувайки до Кения, за да изучава обработката на кафе.

Нейната отдаденост се отплаща. Тя издържа повече от 20 изпита, за да получи сертификата си Q-Grader, международният стандарт за професионална оценка на качеството на кафето, установен от Института за качество на кафето.

„Ръцете ми бяха напукани от тренировките в студената вода тогава, но никога не се отказах“, спомня си Тараб Цомо.

Вкус на Лхаса

Тараб Йонтен Цомо, чиято марка „Ниндо“ вече е сензация в социалните медии, е сред новото поколение местни баристи, които се стремят да популяризират уникалната кафе култура на Сидзан.

Според историческите документи първото кафене в региона е открито около 30-те години на миналия век в Гяндзе, окръг на около 300 км западно от Лхаса. Първоначално наричано Cikqia, което на тибетски означава „изгорен чай“, кафето постепенно става известно като Gofie, знак за ранните му корени на платото.

След демократичната реформа, стартирала през март 1959 г., която сложи край на феодалното крепостничество и освободи около 1 милион крепостни селяни, Сидзан доказа, че бързо се адаптира и интегрира в съвременния свят.

Сега над 800 кафенета са разпръснати в Лхаса, което го прави един от градовете с най-висока гъстота на кафенета в Китай.

Тибетското кафе, което често се отличава с богат млечен вкус, придаден от местни млечни продукти като масло и сирене от як, сега е популярно както сред туристите, така и сред местните жители.

Но за Тараб Йонтен Цомо този „вкус от Лхаса“ не се постига лесно. Първоначалните й експерименти, комбиниращи емблематичния за региона сладък млечен чай, се провалят, тъй като чаят се е утаявал, а еспресото го вкисвало.

Вдъхновението идва от детския й спомен за яденето на сухо мляко с голи ръце. Сервирано в традиционна тибетска дървена купа, където сухото мляко и масло са поднесени отделно в капака, нейното творение – „Лхаса лате“, кани клиентите да комбинират местните съставки по свой вкус.

Тибетският шрифт, отпечатан върху купите, носещи имената на старите квартали на Лхаса, често предизвиква разговори с любопитни клиенти. „Искам хората да открият Лхаса по един спокоен начин“, каза тя.

Когато Уан Сиуън, турист от Пекин, опитва кафе в тибетски стил за първи път казва: „Това е креативен начин да се съчетае всекидневната хранителна култура на Лхаса с кафе“.

С нарастваща популярност както сред местните жители, така и сред туристите, марката „Ниндо“ вече има шест търговски обекта в Лхаса.

От Лхаса до Лондон

През май 2025 г. „Ниндо“ става единствената марка от Сидзан, поканена да представлява Китай на Лондонския фестивал на кафето.

Техният щанд, украсен с традиционни елементи тханка и тибетски оперни маски, зае второ място по продажби на четиридневното събитие. Докато международните клиенти отпиваха от латето от Лхаса и питаха къде е Сидзан и как живеят тибетците, Тараб Йонтен Цомо осъзна, че всяка продадена чаша носи история. „Всеки път, когато чуждестранен клиент избираше нашето кафе, чувствах, че нашата култура е разбрана и оценена“, каза тя.

Нейната амбиция се простира отвъд собствената й марка. През 2025 г. тя помага за организирането на шампионата на китайските кафевари в Лхаса.

Цян Хуа, главен съдия на националното състезание, каза, че това е четвъртият път, когато събитието за приготвяне на кафе се провежда в Лхаса. „Наистина е трогателно да видя толкова много хора в този град, които обичат кафето и са толкова отдадени на него“, каза Цян.

Страницата подготви Мира ЯВАШЕВА

Над 200 институции ще участват в Международното изложение за образование в Китай през 2026 г.

Над 200 университети и образователни институции от 26 държави и региони ще участват в Международното изложение за образование в Китай 2026, което ще се проведе от 10 до 20 април.

Събитието, организирано от Китайския сервизен център за научен обмен към Министерството на образованието, ще се проведе последователно в градовете Пекин, Чънду, Джънджоу, Ухан и Шанхай, предлагайки на студентите и семействата директен достъп до образователни ресурси в чужбина.

Уан Дакуан, директор на центъра, заяви, че изложението има за цел да се справи с недостатъчния достъп до информация, пред който са изправени семействата, обмислящи обучение в чужбина. По време на посещението в Пекин ще бъде предложена серия от висококачествени сесии, обхващащи целия процес на обучение в чужбина, предоставяйки интегрирани информационни услуги на едно гише.

Форумът за обучение в чужбина в Китай през 2026 г. ще се проведе на 10 април. На този форум официално

ще бъде стартирана обновена национална платформа за услуги по заетостта за завърнали се в чужбина, както и специална пролетна програма за набиране на персонал за завърнали се в чужбина.

Как туристите стават част от историята

От наблюдение на пейзажи до потапяне в сюжети, от отбелязване на посещение до емоционална съпричастност – потреблението в сферата на културния туризъм днес претърпява дълбока концептуална промяна. Съвременните туристи вече не се задоволяват с функционално обслужване, а копнеят за емоционален резонанс и духовна удовлетвореност по време на пътешествията си. Това, което докосва сърцата, не е само самият продукт, но и културната стойност, която той носи.

Емоционален резонанс в потапяща среда

„Нека туристите се превърнат от хора, които слушат историята, в хора, които са част от нея.“ С тези думи Джон Мин, директор на Центъра за опазване и развитие на червените ресурси в окръг Юду, провинция Дзянси, обобщи привлекателността на учебния курс по военно-патриотично възпитание „По стъпките на Червената армия+“.

Поход с тежести в полеви условия, тактически симулации, изработване на носилки за транспортиране на ранени... В Мемориалния парк, откъдето Червената армия започва своя Велик поход край река Юду, туристите навлизат в самата историческа сцена. Джон Мин отбелязва, че от стартирането на курса през юни 2025 г. над 70 000 души са взели участие. Пътеката на Червената армия в участъка Цилушан от Националния културен парк „Велик поход“ в окръг Юду също се превърна в популярно място за посещение. Учениците се потят по „пътя на Великия поход“ и обсъждат „тактики“ пред макети на терен. Историята вече не е просто текст в учебниците, а осезаемо и преживяемо изживяване.

По време на Пролетния фестивал тази година, Водният светлинен фестивал в Чунцинския градинарски изложбен парк, чрез потапящото пресъздаване на 24 NPC (неиграеми герои), пренесе туристите сякаш в сън, изпълнен с блестящи светлини. Интерактивната пиеса „Приказката за 18-те пътеки“ в район Юджун пък превърна туристите в участници в действието по време на разходка. Гао Лин, директор на Общинската комисия по култура и туризъм в Чунцин, заяви: „Преходът на културно-туристическото потребление от задоволяване на функционални нужди към духовна наслада изисква от нас да приемем емоционалната стойност като основен двигател на иновациите на продуктите – чрез средата да носим емоции, чрез взаимодействието да предизвикваме съпричастност.“

Емоционално предаване чрез цифрови технологии

Емоцията е ядрото, технологията е средството. Проектът за нощна разходка в Шуанцинван в град Фуян, провинция Анхуей, е живо въплъщение на тази концепция.

„Ние не просто представяме светлинно шоу или прожекция върху воден екран, а използваме технологични средства, за да превърнем характеристиките на града в емоционално изживяване, което туристите могат да почувстват,“ обясни Ян Шанхун, заместник-кмет на град Фуян, провинция Анхуей. Проектът съчетава интелигентни лодки със светлинни инсталации и авторски фолк песни, създавайки потапящо преживяване, при което „лодката се движи, пейзажът се сменя, а емоцията следва сценария“. Туристите плават с лодка, докато в ушите им звучат фолк песни като „Един град на топлина“ и „Мисля за теб“. „В преплитането на светлина и музика туристите не просто гледат пейзажа, а навлизат в него,“ каза Ян Шанхун.

Проектът бе оценен от Китайската академия по туризъм и Китайската асоциация по туризъм през 2025 г. като пример за „иновативно развитие на туристически продукти чрез културно-туристическа интеграция и технологично обогатяване“. Ян Шанхун допълва: „Ние експериментираме с потапящи изживявания в „облака“, за да позволим на повече хора да се запознаят с червената култура чрез цифрови средства. Същевременно насърчаваме диференциран дизайн – акцент върху ситуационно преживяване за учениците от началните и средните училища и задълбочаване на ценностното въздействие за студентите.“

В Чунцин технологиите също допринасят за по-топло обслужване. В туристическия квартал „18-те пътеки“ беше въведен хуманоиден робот като „екскурзовод“, който предлага по-внимателно и съпътстващо обслужване чрез технологични средства.

Емоционална връзка в културно-туристическата интеграция

Когато културният бранд резонира с индивидуалните емоции, топлината на един град може да бъде усетена от хората. Фестивалът „Зибра“, маратонът във Фуян, градските концерти „Един град на топлина“, AI поетичният конкурс, тези събития изтъкават мрежа за емоционален резонанс, обединени от общото име – „Топлият град Фуян“. Ян Шанхун казва: „Това не е само създаване на атракции за туристи, но и възможност за местните жители да преоткрият и обичат родния си град чрез участие.“

През 2025 г. окръг Юду е посрещнал над 18 милиона туристи, а емоционалната връзка между червения бранд и посетителите става все по-силна. Сценичната пиеса „Първият преход на Великия поход“, представена за първи път през 2023 г., се е превърнала във важна част от червеното възпитание. Джон Мин сподели, „Създадохме и хор „Извор на Великия поход“, екип за разпространение на духа от Великия подход и екип от ученици за обяснение на Великия подход „Червена звезда“, които посещават университети, общности и села, за да разпространяват червените идеи, правейки духа на Великия поход достъпен за сърцата на хората и предавайки революционния дух от поколение на поколение.“

Град Чунцин насърчава персонификацията на културните брандове, превръщайки културата от „видима“ в „осезаема“. Гао Лин представи следващата стъпка – в историческия район „Хонйен“ ще бъдат създадени мини-пиеси от поредицата „Диалог през времето и пространството“, за да могат повече хора да усетят културата на Чунцин и Трите клисури. Така, където и да отидат туристите, ще могат да попаднат в потапящ свят, изпълнен с истории.

Нова пролет, нова енергия, нови модни тенденции

След дългата зима най-после настъпва моментът да се измъкнем от студа и да освободим натрупаната до краен предел енергия. Това е и идеалното време да обновим гардероба си за новия сезон. Ако се вгледате внимателно ще забележите, че хората с най-добър усет за стил сякаш по едно и също време са избрали една и съща пролетна отправна точка – обличат спортни дрехи, излизат от фитнеса и разнасят лекотата и жизнеността из всеки ъгъл на града.

Пролетта е сезонът, когато тялото най-силно копнее да се раздвижи. След като свалим тежките зимни дрехи и ги заменим с леки екипи, идва онова нетърпеливо желание да направим първата крачка и да поемем дълбоко въздух. Да тичаш навън сред пролетното слънце и разцъфналите цветя е може би най-добрият начин бързо да усетиш, че пролетта е вече тук.

В ежедневието спортните елементи могат да се съчетават с почти всеки стил и винаги носят ново усещане. Особено когато се добавят по-женствени детайли – като къса пола или обувки на висок ток.

Така цялостната визия става по-жива и динамична. През последните години изключително популярни са функционалните якета. Независимо от времето или от това какво носите отдолу, едно такова яке винаги е сигурен избор за излизане.

Друг моден елемент този сезон също се изяви като изключително популярен – животинските принтове. Казват, че животът е като необятна природа, затова защо да не се обличаме малко по-разчупено и диво? Дори когато се движим сред бетон и небостъргачи, можем да си представим, че се разхождаме из джунглата.

Колкото по-изразителен е даден моден елемент, толкова по-добре се съчетава с простички дрехи. В ежедневието най-доброто решение често е денимът.

Свободните дънки и ризи правят животинските мотиви по-достъпни и непринудени. Освен класическия

леопардов принт, шарки като кравешкия също могат да съчетаят дивост и елегантност.

В пролетта, когато всичко се събужда за нов живот, няма нищо по-вдъхновяващо от един ярък цвят, който моментално повдига настроението. Червеното, например, се откроява сред черно, бяло и сиво като най-живия цветен акцент. В комбинация с черно създава силен визуален ефект. Може да бъде и в по-големи площи, с различни материи за по-богата текстура. Или просто малък червен детайл – простичко, но изключително стилно.

А тази пролет – готови ли сте да се впуснете в движение?

Страницата подготви Красимира ИВАНОВА

Китай се утвърди като страна с най-динамично развиващ се баскетбол 3x3

Международните баскетболни събития 3x3 в няколко града тази година позиционират Китай начело на бързото разрастване на този вид баскетбол. Като похвала за спортните постижения на китайския отбор по баскетбол 3x3 Международната баскетболна федерация Международна баскетболна федерация (FIBA) организира реши да организира няколко международни баскетболни събития 3x3 в Китай, обхващащи градове като Чънду, Шанхай и Хонконг (Специален административен район). Управляващият директор на FIBA 3x3 Алекс Санчес отбеляза значението на тази инициатива в интервю за Global Times.

Китай се утвърди като страна с най-динамично развиващ се баскетбол 3x3 в света, казва управляващият директор на FIBA 3x3 Алекс Санчес

Разликата между класическия баскетбол (5x5) и баскетбола 3x3 е значителна и обхваща правилата, интензивността, игрището и броя на играчите. Баскетбол 3x3 е по-бърз, по-динамичен и се играе на един кош, докато 5x5 е традиционната игра на цял терен с два коша.

„Китай се утвърди като една от най-динамичните системи за баскетбол 3x3 в света и календарът на събитията на федерацията за 2026 г. ще задълбочи допълнително тази основа“, заявява Санчес.

„С пет спирки от Световното турне и финала на Женската серия през 2026 г., Китай, взет като цяло, е най-големият национален домакин в историята на двете състезания“, изтъква управляващият директор на FIBA 3x3.

Това много градско баскетболно събитие сигнализира за трансформацията на Китай в основна сила, движеща глобалния растеж на баскетболната дисциплина 3x3. Зад този бърз възход на Китай като глобален баскетболен домакин стои внимателно изградена вътрешна основа.

Китай въведе баскетбола 3x3 като отделна дисциплина от традиционния 5x5 в началото на 2010-те, но истинският импулс набра скорост, след като Международният олимпийски комитет (МОК) го добави към олимпийските игри.

До 2022 г., под ръководството на представители на Китайската баскетболна асоциация (КБА) и със структурни реформи, наблягащи на напълно нова система, отделна от баскетбола 5x5, страната стартира своята специална китайска баскетболна лига 3x3.

Лигата, която започна сезона през 2025 г. с разширени амбиции за култивиране на елитни таланти, създаде професионални пътища, клубни състезания и младежки програми, които се финансират директно с националните отбори.

„Структурните инвести-

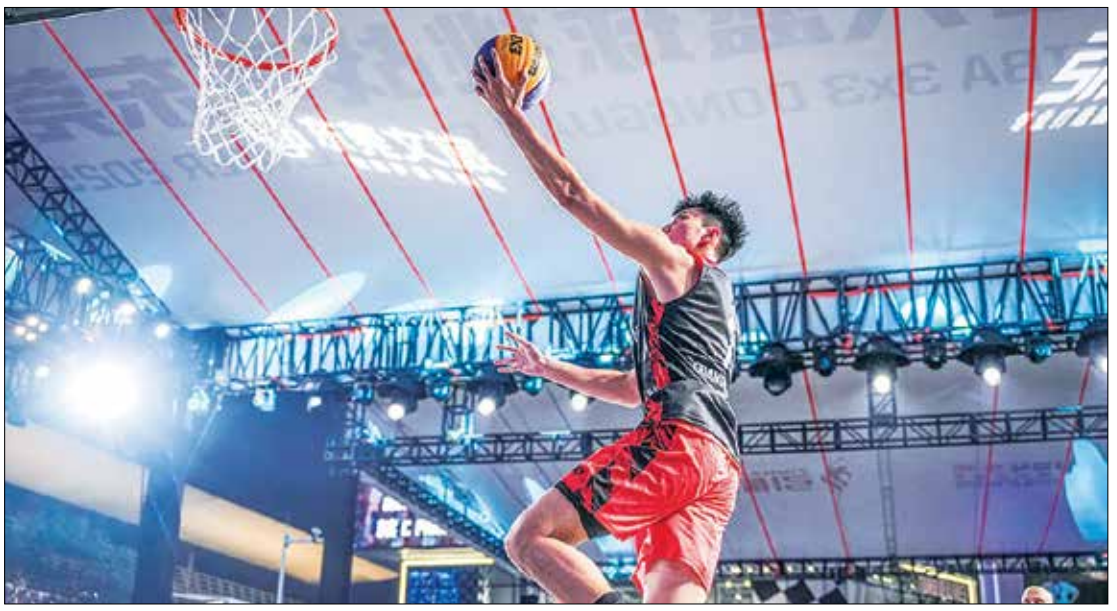

Китайски баскетболист по време на състезание на FIBA 3x3 в Дунхуан, провинция Гуандун в Южен Китай

ции на вътрешно ниво са главната основа за международен успех“, каза Санчес. „Ангажиментът на Китай за изграждане на екосистема от 3x3 чрез развитие на лиги и инвестиции в елитни тренировъчни пътища дава осезаеми резултати.“ Тази далновидна политика вече дава осезаеми резултати на международната сцена. При жените Китай рано се утвърди като глобална сила. Победата на китайския женски отбор на Световната купа на ФИБА 3x3 за жени през 2019 г. в Амстердам, водена от звезди като Дзян Дзяин, отбеляза исторически пробив.

Това беше последвано от бронзов медал на Олимпийските игри в Токио през 2021 г., затвърждавайки статута на отбора сред световния елит.

Мъжката програма също е с впечатляваща възходяща траектория. През март 2025 г., на Купата на Азия по баскетбол 3x3 в Сингапур, китайските спортисти постигнаха най-доброто си представяне досега, достигайки до финалите и печелейки сребро след оспорван сблъсък с петкратните шампиони Австралия.

Това се основаваше на силни представяния в събитията от Световния тур през 2024 и 2025 г., където китайски отбори като отборите на Пекин и Чонмин, разгромиха водещи международни отбори.

„Участието на Китай във финала на Купата на Азия по баскетбол 3x3 през 2025 г. беше мощна демонстрация на възходящата траектория на националната програма, а дълбочината на китайското представителство на събитията от Световния тур през 2024 и 2025 г. сигнализира, че страната създава играчи, способни да се конкурират със световния елит“, отбелязва Санчес.

С подобряването на конкурентоспособността на Китай, въздействието от домакинството на елитни събития у дома става още по-значимо.

С откриващите серии за жени на FIBA 3x3, планирани за Чънду и Шанхай през май, последвани от финала в Шанхай през септември и пет мъжки събития от Световния тур, обхващащи Чънду, Шанхай, Дъцин, Макао и Хонконг, Китай е домакин на безпрецедентна концентрация на елитни състезания. Така още повече ще се засили развитието на баскетбола 3x3 в Китай по значителен начин, смята Санчес.

„Тази концентрация на състезания на елитно ниво в Китай е безпрецедентна в 15-годишната история на Световния тур и говори директно за дълбочината, надеждността и амбицията на китайската система за домакинство на баскетбол 3x3“, казва той.

„Присъствието на най-добрите отбори и играчи в света в китайските градове предоставя безценен конкурентен бенчмаркинг (сравнителен анализ на качествата на отборите с цел за подобряване на резултатите в спорта – бел. ред) за китайските треньори и селекционери на отборите. Разликата между гледането на противници на видео и състезанието срещу тях на домашен терен е огромна“, посочва Санчес.

Страницата подготви Любомир МИХАЙЛОВ

ДНЕС ПРЕСГРУПА
КИТАЙ днес

София, 1000
ул. „Г. С. Раковски“ 99
Тел.: +3592 944 1026
Имейл: kitai.dnes@gmail.com
Уебсайт: www.kitajdnes.com

ИЗДАТЕЛ
Проф. Светлана ШАРЕНКОВА
Управител на
ИК „ЗЕМЯ“ ООД
Тел.: +3592 943 4664

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
Председател
Проф. д.ик.н. Димитър ИВАНОВ
Тел.: + 3592 944 1020

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ
Главен редактор
Теофан ГЕРМАНОВ

Отговорен секретар
Венцислав ЗАФИРОВ

Редактори
Любомир МИХАЙЛОВ
Красимира ИВАНОВА

Репортер
Галина КРУМОВА

Графичен дизайн
Мая ПЕТРОВА

ОСНОВАТЕЛ И ПЪРВИ ГЛАВЕН РЕДАКТОР (2019 – 2025)
Петър ГЕРАСИМОВ

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
+3592 944 1026

РЕКЛАМА
Тел.: +3592 944 1026
kitai.dnes@abv.bg
Рекламите и обявите се заплащат авансово по банкова сметка или в брой

БАНКОВА СМЕТКА
Интернешънъл Асет Банк АД
IBAN:
BG95IABG80981001651201
BIC: IABGBGSF
ИК „ЗЕМЯ“ ООД

СЧЕТОВОДСТВО, КАСА
Тел.:+3592 944 1026

ПЕЧАТ
АЛИАНС МЕДИЯПРИНТ

Използвани са материали на АГЕНЦИЯ „СИНХУА“ и CRI

КИТАЙ днес
3. – 9.4.2026

Снимка Синхуа

Пазарът за цветя в Кунмин привлича много туристи

Пазарът за цветя „Доунан“ в Кунмин, провинция Юннан, е най-големият в Азия и вторият по големина в света. Той предлага над хиляди видове цветя и привлича туристи от цялата страна.

Хуманоидни роботи ще се състезават в полумаратон през април в Пекин

На 23 март бяха оповестени подробности за полумаратона „Пекин Иджуан 2026“ и съпътстващото го състезание за хуманоидни роботи.

Събитието се организира съвместно от правителството на Пекин, Китайската медийна група, Китайското дружество по електроника и Световната организация за сътрудничество в областта на роботиката. Надпреварата ще се проведе на 19 април, като за първи път хора и хуманоидни роботи ще се състезават на една и съща писта.

Организационният комитет вече е получил над 100 заявки за участие от 76 организации от цялата страна. В състезанието ще се включат 26 марки и над 300 хуманоидни робота.

Сред участниците е и екипът от роботи, който се представи на галата по случай Пролетния фестивал на Китайската медийна група. Медията ще отрази подробно целия ход на състезанието и ще осигури пряко излъчване.

Снимка Синхуа

Започна Международно изложение за машинни инструменти в Шанхай

11-ото международно изложение, открито на 23 март в Националния изложбен и конгресен център (Шанхай), се фокусира върху създаването на превозни средства с нова енергия, производство на 3C електронно оборудване, аерокосмическа индустрия и общо машиностроене.

54 000 автомобила са изнесени през Хоргос за 2026 г.

Данните на митническите власти в Хоргос, Синдзян, за първите два месеца на тази година показват, че през граничния пункт са изнесени 54 000 автомобила.

Това представлява ръст от 13,9% в сравнение със същия период на 2025 г, отбелязвайки най-високо ниво на този показател. Сред тях най-търсени в петте централноазиатски държави и Русия са електромобилите.

Предвид нарастващото ниво на износа на автомобили, митницата в Хоргос предприе редица мерки за оптимизиране на стандартните процедури и въведоха 24-часово митническо обслужване на товарите.

Съкратено бе и времето за престой на всички етапи от процеса – от приемането на автомобилите на границата, през електронното деклариране до приемането им от чуждестранната страна. Целта е да се гарантира по-ефективно митническо обслужване на изнасяните автомобили.

Обемът на китайския козметичен пазар надмина 1 трлн. юана

През 2025 г. пазарът за козметични продукти в Китай е надхвърлил 1 трилион юана, като делът на местните продукти е близо 60%.

Статистическите данни показват, че през миналата година пазарът на козметична индустрия в страната е надхвърлил 1,1 трилиона юана, което представлява ръст от 2,8% на годишна база. Делът на продажбите на китайски марки достига 57,4 процента.

Успоредно с това износът на козметични продукти от Китай поддържа тенденция на бърз растеж през последните години.

През 2025 г. общият обем на износа достига 7,82 млрд. щатски долара, което е увеличение от 9,2% спрямо предходната година.

Тази година Държавното управление за надзор на лекарствата ще насърчи прилагането на 24 нови мерки за реформа на сектора, с което да ускори прехода към по-качествени китайски продукти.